

EXPOSICIÓ COMMEMORATIVA DELS 300 ANYS DE LA CONSTRUCCIÓ DE L'ERMITA DE SANT ANTONI

Jaume Balaguer Rimbau
Pepita Farreras Serramià
Maria Noguera Figueras

Entre els molts actes realitzats durant l'any 2014 amb motiu de la celebració dels 300 anys de la construcció de l'ermita de Sant Antoni hi ha l'exposició que, amb la col·laboració entusiasta de molta gent, el Centre d'Estudis d'Altafulla va presentar durant el mes d'abril al Fòrum. Amb els materials recollits es va fer palesa la importància que ha tingut Sant Antoni dins la vida altafullenca: com a centre de devoció, com a icona per a moltes representacions artístiques, com a lloc d'esbarjo, de trobada, de meditació, de solitud i de festa.

Fem un recorregut als diferents apartats.

Una mostra de cartells anunciant la celebració de les diades de festa votades pel poble en acció de gràcies per l'alliberament de la pesta, convoquen els veïns a participar a la missa, ballada de sardanes, aixecament de castells, tir al plat, ball de gralles i ball amb orquestra. Però hi ha més motius per animar la gent a anar a l'ermita: la pujada anual de la Penya Ciclista d'Altafulla, concerts, netejar l'entorn, etcètera.

Cantar els goigs del sant patró és costum antic a tot Catalunya. Dels que s'han escrit en honor de Sant Antoni d'Altafulla en tenim una mostra en castellà de l'any 1899 i una altra en català anterior a la normalització ortogràfica de Pompeu Fabra. Posteriorment se n'han escrit de nous, fent-ne diverses edicions que Maria Porter ens va detallar en els *Estudis Altafullencs* 38.

Es van reunir fotografies en nou plafons, agrupades segons antiguitat o temes.

L'ermita i el seu voltant han canviat molt al llarg dels anys, sense camins, sense arbres... Totes aquestes fotografies són de finals de segle XIX o principis de segle XX doncs en totes hi apareix la torre de telègrafs que es va construir el 1850. Els primers arbres es plantaren aproximadament el 1925. Són curioses les vistes de la muntanya sense cases, amb vinyes i garrofers i les capelletes del viacrucis.

En aquest plafó les fotografies ens permeten conèixer com era el quadre miraculós que va ser cremat durant la guerra civil el 1936. També ens mostren com era l'ornamentació mural de l'altar major. És interessant observar com canvia la indumentària de la gent; s'ha de tenir en compte que per les festes tothom anava mudat.

Aplecs de sardanes, berenars i costellades, cantades dels petits, trobades de catecisme, aventura en baixar a la cova de l'Encantament, tir al plat, passejades ...

El monument de Sant Antoni dins el poble, a la plaça que duu el seu nom, ha canviat com vam comprovar en les fotografies de 1931, 1935 i actuals. Records de les Caramelles de la Pasqua de 1965. Les nades amb l'ermita que van fer amb linòleum els nens i nenes de la Coral Infantil l'any 1973. La pujada habitual del viacrucis per setmana santa havia de fer que la trobada de Portants del Sant Crist celebrada el 2002 acabés a l'última estació dalt dels turó.

I la petita història de la vida de cadascun dels altafullencs s'ha reflectit amb pre-garies, promeses, exvots, amb la mirada sempre dirigida al petit cim que presideix la vila

Fins arribar a 2013 i 2014.

A moltes cases la imatge de l'ermita és una icona plasmada pels artistes, pintors i fotògrafs.

Un expositor va reunir peces estimades: Un retall del quadre cremat el 1936 guardat com una relíquia. Una imatge de Sant Antoni molt antiga que encara no porta el Nen Jesús, ni el llibre, ni la vara de liris. Un canteret comprat per a pujar aigua per a regar els primers pins que es van plantar. Una barca exvot, mides, gerres i records.

En un altre expositor es presentaven els goigs amb xilografies d'Antoni Gelabert, una edició especial acolorida per l'Antoni Gelabert el 1968, els boixos que es feren servir per l'edició de 1969, la sardana a Sant Antoni amb lletra d'Oleguer Solé i música d'Albert Sanahuja del 1979, la poesia de Teresa Dordal del 1918, nadales del Centre d'Estudis d'Altafulla i del Xilofòrum.

Hi van ser presentades les pintures que van regalar a la parròquia els artistes Marta Balañà, Fermí Carré, Salvador Ferré, Marcel Socias i Susana Vila.

Aquesta exposició va ser possible gràcies a la col·laboració de:

Jaume Balaguer Rimbau, Mª Teresa Balaguer Rimbau, Marta Balañà Parés, Mª Mercè Ballesté Ramon, Lúdia Ballesté Canals, Josep Barceló Sans, Enric Barceló Girol, Sònia Besora Aixà, Fonxo Blanch Cañellas, Magda Blanch Cañellas, Joan Blanch Cañellas, Josep Borrell Garciapons, Lluís Brullas Enériz, Joan Carnicer Torrent, Fermí Carré Jové, Pepita Farreras Serramià, Anna Mª Ferré Coll, Salvador Ferré Andreu, Pepa Fortuny Casas, Rosa Gatell Boquera, Salvador Gatell Gavalda, Judit Gatell Ballesté, Jaume Gené Nolla, Mª Jesús González Trascasa, Vicenta Martínez vda. Rubinat, Antonieta Maymó Elias, Maria Noguera Figueras, Rafel Pellicé Domínguez, Rosaura Prats Moragas, Carme Porta Fusté, Maria Porter Moix, Joan Luís Punsoda Torras, Joan Mª Quixalós Carrera, Esther Ramírez Ferré, Roser Ramon Inglés, Josep Mª Recasens Sanromà, Maria Sala Ramon. Amanda Sala Trius, Josep Mª Sala Trius, Leonor Saperas Mercadé, Jean Segovia Menor, Paquita Sendra Fernández, Victor Simó Elias, Marcel Socias Caballé, Dora Solé Maymó, Mª Antònia Sordé Dalmau, Encarna Soto Cuenca, Mª Carme Virgili Pons, Joan Vives Milà, Centre d'Estudis d'Altafulla, Ajuntament d'Altafulla, Parròquia de Sant Martí d'Altafulla.